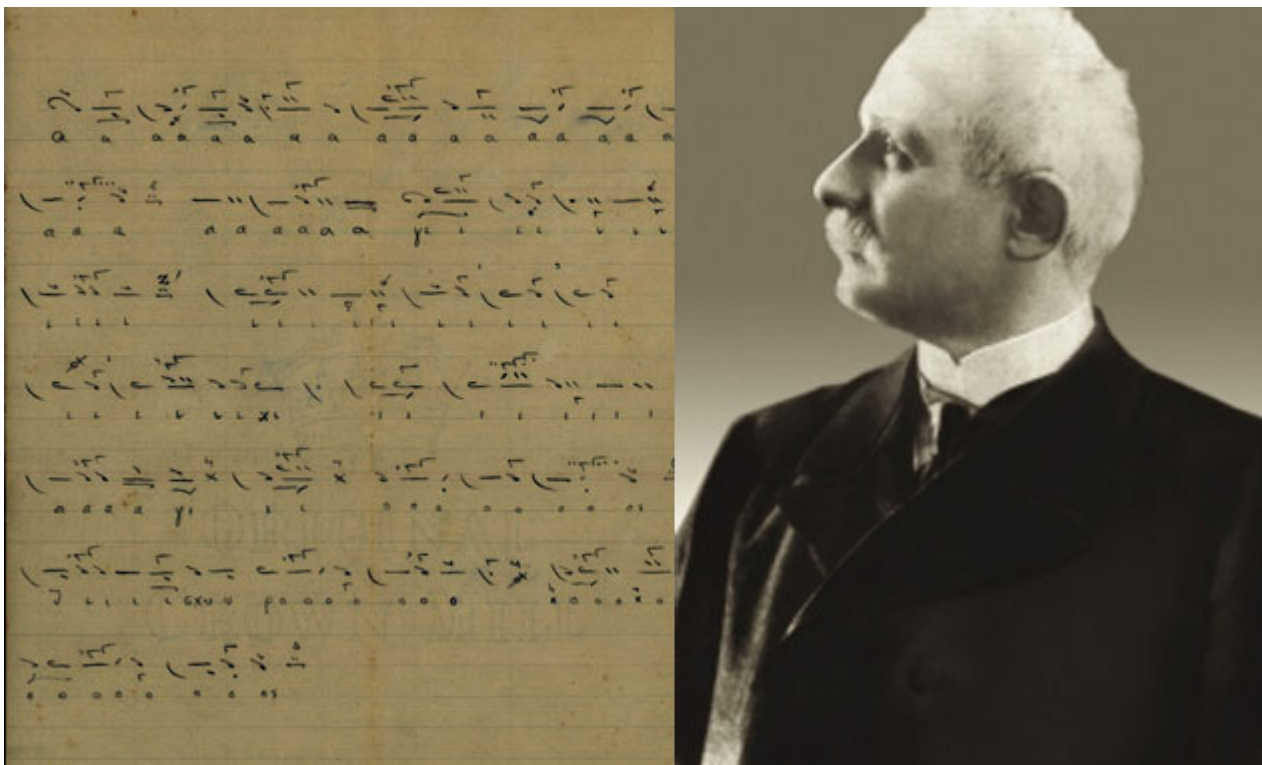

Ο ερευνητής και μουσικοδιδάσκαλος Νηλέας Καμαράδος (1847-1922)

[/ Πεμπτούσια](#)

Ο Νηλέας Καμαράδος (1847-1922) καταγόταν από τη Χίο και έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην Κωνσταντινούπολη, όπου σπούδασε πρακτική της ψαλμωδίας κοντά στον Γεράσιμο Κανελλίδη, θεωρία με τον Παναγιώτη Κηλτσανίδη και γραφή της ευρωπαϊκής μουσικής με τον Ιωάσαφ τον Ρώσσο. Όντας ερευνητής της βυζαντινής μουσικής, δημοσίευσε πολλές μελέτες, κυρίως πάνω στο ρυθμό και το βυζαντινό τονικό σύστημα.

Δίδαξε και ανέδειξε πολλούς μαθητές, διαπρεπείς μουσικολόγους και ιεροψάλτες. Ως πρωτοψάλτης διακρίθηκε για το «ίδιο» (ιδιαίτερο) ψαλτικό ύφος, που αποτέλεσε «Σχολή». Από τα πιο γνωστά του μαθήματα είναι τα «Πολλαπλά», «Κύριε ελέησον» και το «Δύναμις Άγιος ο Θεός».

Έψαλλε πολλά χρόνια σε ναούς της Πόλης και τελικά στον Άγιο Νικόλαο (Γαλατάς), όπου διετέλεσε και Χοράρχης. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του «Ελληνικού Μουσικού Συλλόγου» Κων/πόλεως και μέλος της εκπαιδευτικής του Επιτροπής. Η Ολυμπία Τολικά («Επίτομο Λεξικό της Βυζ. Μουσικής») αναφέρει ότι η θεωρητική

μουσική του εργασία εκδόθηκε σε 6 τεύχη του παραρτήματος της «Εκκλησιαστικής Αλήθειας», ενώ 2 κιβώτια με χειρόγραφα του έμειναν ανέκδοτα στα χέρια των παιδιών του, στην Αθήνα. Στους μαθητές του και οι: Παναγιώτης Αντωνέλλης, Νικόλαος Βλαχόπουλος, Δημήτριος Βουτσινάς, Θεμιστοκλής Γεωργιάδης, ο γιος του Βασίλειος Καμαράδος, Αθανάσιος Κωνσταντινίδης, Διονύσιος Μακρής-Πλιάκας, Κων/νος Μπεκιάρης, Ιωάννης Παλάσης, Σωκράτης Παπαδόπουλος, Ζαφείριος Παπαχρήστου, Ευστάθιος Τιμο(ω)νίδης, Εμμ. Φαρλέκας, Μιχαήλ Χατζηθανασίου, κ.ά.

Το Αρχείο Νηλέα Καμαράδου περιήλθε στη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας «Λίλιαν Βουδούρη» το 1996 και αποτελείται από εκκλησιαστικά μέλη και κείμενα γραμμένα από το τέλος του 18ου έως τα μέσα του 20ου αιώνα. Μετά το θάνατο του μουσικοδιδασκάλου, το αρχείο περιήλθε στον γαμπρό του, Νικόλαο Βλαχόπουλο, ο οποίος αντέγραψε, ταξινόμησε και εμπλούτισε το υπάρχον υλικό.

Ο Νηλέας ο Καμαράδος, εκκλησιαζόταν τακτικότερα στον Πατριαρχικό Ναό, για να μπορεί ν' ακούει τον Ιάκωβο. Κάποια μέρα, τον πλησίασε και του είπε : «Σε θαυμάζω, γιά τον τρόπο που ψάλλεις τα διάφορα μαθήματα». Και ο Ιάκωβος, ο οποίος ήταν αυθόρμητος και ετοιμόλογος, του απάντησε : «Εάν κι εσύ, είχες κάνει τόσα χρόνια μέσα σ' αυτόν το Ναό όσα έχω εγώ, θα είχες κι εσύ την δυνατότητα, να ψάλλεις έτσι».